

**ПЕТРО ЮХИМОВИЧ
ШЕЛЕСТ**

ЛІТКОВ СЕРІЙ 11-А КЛАС

ДАТА НАРОДЖЕННЯ , СІМ'Я

ПЕТРО ШЕЛЕСТ НАРОДИВСЯ 1 (ЗА НОВИМ СТИЛЕМ 14) ЛЮТОГО 1908 РОКУ В СЕЛІ АНДРІЙВКА ЗМІЙВСЬКОГО ПОВІТУ ХАРКІВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ (НИНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).

БАТЬКО, ЮХИМ ДМИТРОВИЧ, ПІСЛЯ СМЕРТІ ПЕРШОЇ ДРУЖИНИ, ВІД ЯКОЇ ЗАЛИШИЛОСЯ ДВОЄ ДІТЕЙ: ЯКІВ І АГАФІЯ, ОДРУЖИВСЯ ВДРУГЕ НА ВДОВІ МАРІЇ ПАВЛЮК. У НЕЇ ВЖЕ БУВ СИН СЕМЕН. А НЕЗАБАРОМ З'ЯВИЛОСЯ ЩЕ ЧЕТВЕРО ДІТЕЙ: МАРІЯ, ПЕТРО, ДМИТРО ТА ЮЛІЯ. ОСЬ ТАКА ВЕЛИКА РОДИНА.

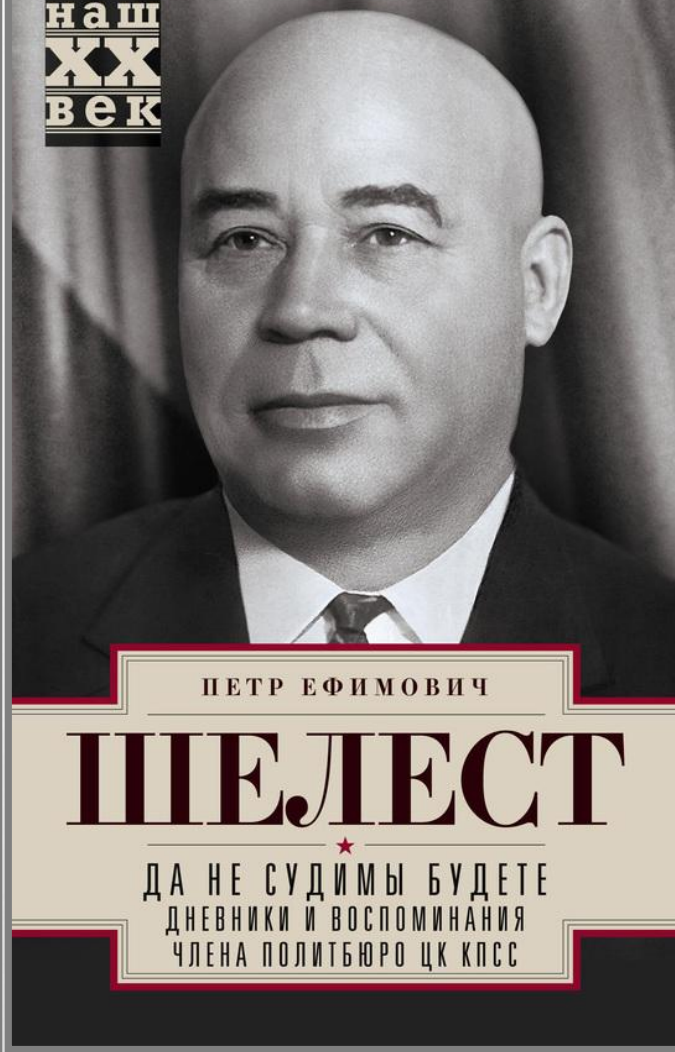
Петро Шелест, Харків, 1930 р.

БАТЬКО ШЕЛЕСТА

**" КОЛИ Я НАРОДИВСЯ, — ЗГАДУВАВ ПЕТРО
ЮХИМОВИЧ, — БАТЬКОВІ МОЄМУ БУЛО ВЖЕ ЗА
60 РОКІВ. УСЕ ЖИТТЯ Я ЙОГО ПАМ'ЯТАЮ ТІЛЬКИ
СТАРИМ, АЛЕ КРАСИВИМ, СТРУНКИМ,
ПІДТЯГНУТИМ, МІЦНИМ. У БАТЬКА БУЛА СИВА
ОГРЯДНА БОРОДА, ВУСА І ВЕЛИКА ШЕВЕЛЮРА
ВОЛОССЯ, ЗАЧЕСАНОГО НА ПОТИЛИЦЮ**

**БАТЬКО ПЕТРА БУВ КАВАЛЕРОМ ГЕОРГІЇВСЬКИХ
ХРЕСТІВ УСІХ ЧОТИРЬОХ СТУПЕНІВ. САМЕ ЦЕ,
МАБУТЬ, ВРЯТУВАЛО ЙОГО ВІД ПРИТЯГАННЯ ДО
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІСЛЯ СТРАЙКУ НА
ЦУКРОВОМУ ЗАВОДІ, ДЕ ВІН ПРАЦЮВАВ, КОЛИ
ПОЧАЛИСЯ ПОЛІТИЧНІ ПЕРТУРБАЦІЇ 1905 РОКУ.**

наш
XX
век

ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА

"...ЖИТТЯ, — ЗГАДУВАВ ШЕЛЕСТ, — СТАВАЛО ДЕДАЛІ ВАЖЧИМ І ТРИВОЖНІШИМ. ЦАРЯ НЕМАЄ, ПОПА ТЕЖ НЕМАЄ... А ТУТ ПОЧАВСЯ РОЗБІЙ, З'ЯВЛЯЛИСЯ БАНДИ, А ВІДОМО, ЩО ТРУДОВА ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ЖИТИ БЕЗ ПОРЯДКУ, ВИЗНАЧЕНОСТІ, ЗАКОНУ...

ЛЮТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ВІДБУЛАСЯ, АЛЕ ВІЙНА ЩЕ ПРОДОВЖУВАЛАСЯ. ГИНУЛИ СОЛДАТИ, ЗАЛИШАЛИСЯ ВДОВИ, СИРОТИ, ЛЮДИ ПОХИЛОГО ВІКУ БЕЗ НАГЛЯДУ, СІМ'Ї БЕЗ ГОДУВАЛЬНИКІВ... ІШЛА ПОЛІТИЧНА, ІДЕОЛОГІЧНА, КЛАСОВА БОРОТЬБА, АЛЕ ЇЇ МАЛО ХТО РОЗУМІВ З ПРОСТИХ ЛЮДЕЙ'.

ДОВОДИЛОСЯ І ПЕТРУ З МАТРІ'Ю ЗІ СВОГО СЕЛА ХОДИТИ ЗА 30-40 ВЕРСТ НА ХУТОРИ, ЩОБ ПРИНЕСТИ ТРОХИ МУКИ, МАКУХИ АБО ЯКОЇ-НЕБУДЬ ЇЖІ. ПІД ЧАС ОДНОГО З ТАКИХ ПОХОДІВ ЇХ НАЗДОГНАВ У ДОРОЗІ БУРАН І ВОНИ БУКВАЛЬНО ДИВОМ ВИЖИЛИ.

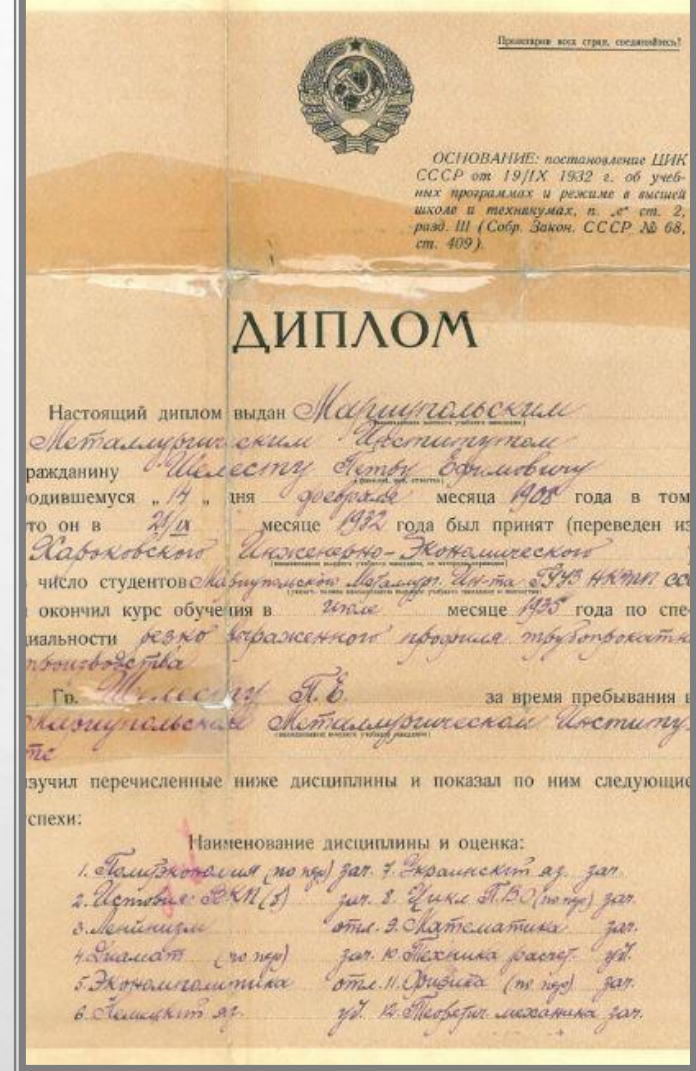
ЗГАДУВАВ ШЕЛЕСТ І ПРО ТЕ, ЯК ЙОМУ ДОВОДИЛОСЯ ЇЗДИТИ НА СТАНЦІЮ ЯМА ЗА СІЛЛЮ:

"ПУД СОЛІ НА ДВОХ ВУЗЛАХ ЧЕРЕЗ ПЛЕЧЕ, ВЕРХИ НА БУФЕРІ МІЖ ВАГОНАМИ — ТАКИЙ В ОСНОВНОМУ БУВ НАШ ТРАНСПОРТ. СКІЛЬКИ ЗАГИНУЛО ЛЮДЕЙ, У ТОМУ ЧИСЛІ І МОЇХ ОДНОЛІТКІВ, ПІД КОЛЕСАМИ ЗАЛІЗНИЧНИХ ВАГОНІВ! АЛЕ СІЛЬ — ЦЕ БУЛА ЦІННІСТЬ, НА НЕЇ МОЖНА БУЛО ВИМІНЯТИ ХЛІБ, ЗЕРНО. ГОЛОД ПРИМУШУВАВ, ГНАВ ІЗ ХАТИ У ПОШУКАХ ПОРЯТУНКУ ВІД ГОЛОДНОЇ СМЕРТІ'.

1930-1935 Р.

З 1930 РОКУ НА НАВЧАННІ СПОЧАТКУ НА РОБОЧОМУ, ПОТІМ НА МЕТАЛУРГІЙНОМУ ФАКУЛЬТЕТАХ ХАРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА (В ТОМУ Ж РОЦІ ХАРКІВСЬКИЙ ІНЖЕНЕРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ), НЕ ЗАКІНЧИВ. У 1932 РОЦІ БЕЗ ВІДРИВУ ВІД НАВЧАННЯ ПРАЦЮВАВ РЕДАКТОРОМ РАДІОГАЗЕТИ «КОМСОМОЛЕЦЬ УКРАЇНИ». У ТОЙ ЧАС - 1932-1934 РОКИ - НА УКРАЇНІ БУВ СТРАШНИЙ ГОЛОД.

У 1932-1935 РОКАХ ПРАЦЮВАВ НА МАРІУПОЛЬСЬКОМУ МЕТАЛУРГІЙНОМУ КОМБІНАТІ ІМ. ІЛЛІЧА І ОДНОЧАСНО НАВЧАВСЯ НА ВЕЧІРНЬОМУ ВІДДІЛЕННІ ФАКУЛЬТЕТУ ПО ГАРЯЧІЙ ОБРОБЦІ МЕТАЛІВ МАРІУПОЛЬСЬКОГО МЕТАЛУРГІЙНОГО ІНСТИТУТУ (ІНЖЕНЕР-МЕХАНІК).

1935-1962 Р.

У 1936-1937 РОКАХ СЛУЖБА В ЛАВАХ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ КУРСАНТОМ 30-ГО ОКРЕМОГО НАВЧАЛЬНОГО ТАНКОВОГО БАТАЛЬЙОНУ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ, ПО ТЕРМІНУ ВИПУСКУ АТЕСТОВАНИЙ СТАРШИМ ЛЕЙТЕНАНТОМ.

З 1940 РОКУ НА ПАРТІЙНІЙ РОБОТІ: СЕКРЕТАР ХАРКІВСЬКОГО МІСЬККОМУ ПАРТІЇ ПО ОБОРОННІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ В 1940-41 РОКАХ. З ГРУДНЯ 1941 РОКУ ЗАВІДУВАЧ ВІДДІЛОМ ОБОРОННОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЧЕЛЯБІНСЬКОГО ОБКОМУ ПАРТІЇ. У 1942-43 РОКАХ ІНСТРУКТОР ВІДДІЛУ ОБОРОННОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРІВ ЦК ВКП (Б). З СЕРПНЯ 1943 РОКУ ПАРТОРГ ЦК ВКП (Б) САРАТОВСЬКОГО ЗАВОДУ № 306. З СЕРПНЯ 1945 РОКУ ЗАСТУПНИК З АВІАЦІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СЕКРЕТАРЯ САРАТОВСЬКОГО ОБКОМУ ПАРТІЇ.

У 1954 РОЦІ ДРУГИЙ СЕКРЕТАР КИЇВСЬКОГО МІСЬККОМУ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ. У 1954-1957 РОКАХ ДРУГИЙ СЕКРЕТАР КИЇВСЬКОГО ОБКОМУ КП УКРАЇНИ. ПІСЛЯ XX З'ЇЗДУ КПРС В КВІТНІ-ГРУДНІ 1956 РОКУ ОЧОЛЮВАВ КОМІСІЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР З РЕАБІЛІТАЦІЇ НЕЗАКОННО РЕПРЕСОВАНИХ ГРОМАДЯН НА ТЕРИТОРІЇ КИЇВСЬКОЇ І ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ. З ЛЮТОГО 1957 ПО 1962 РІК ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР КИЇВСЬКОГО ОБКОМУ ПАРТІЇ. У СЕРПНІ 1962 РОКУ БУВ ОБРАНИЙ СЕКРЕТАРЕМ ЦК КПУ З ПРОМИСЛОВОСТІ (ВИСУНУТИЙ М. С. ХРУЩОВИМ І Н. В. ПОДГОРНИМ), А В ГРУДНІ 1962 Р. - ГОЛОВОЮ БЮРО ЦК КПУ ПО ПРОМИСЛОВОСТІ І БУДІВНИЦТВУ.

ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ

**2 ЛИПНЯ 1963 ПО ПРЯМОМУ ПРОПОЗИЦІЄЮ Н. С.
ХРУЩОВА БУВ ОБРАНИЙ ПЕРШИМ СЕКРЕТАРЕМ ЦК
КПУ.**

**ПІД ВПЛИВОМ Н. В. ПІДГОРНОГО І Л. І. БРЕЖНЕВА
БРАВ АКТИВНУ УЧАСТЬ У ЗМІЩЕННІ Н.С. ХРУЩОВА,
НА РОЗШИРЕНОМУ ПРЕЗИДІЇ ЦК КПРС В 1964 РОЦІ
ПЕРШИМ ВИСТУ**

**ЯК ЗГАДУВАВ СИН П. Є. ШЕЛЕСТА ВІТАЛІЙ : «ЙОГО
ЗГОДОМ МУЧИЛО ТЕ, ЩО ВІН ВИСТУПИВ ПРОТИ
ХРУЩОВА, ЯКОГО ВВАЖАВ ЛЮДИНОЮ
ТАЛАНОВИТОЮ І ВІДДАНИМ СПРАВІ. ПИВ З
КРИТИКОЮ М. С. ХРУЩОВА.»**

Петро Шелест з дружиною Іраїдою Мозговою та сином Віталієм, Ленінград, 1949 р.

**У 1977 РОЦІ, КОЛИ ВЖЕ ПІШОВ У ВІДСТАВКУ І
МИКОЛА ПІДГОРНИЙ, ВОНИ ЗУСТРІЛИСЯ З
БАТЬКОМ. "ПОМИЛИЛИСЯ МИ, ПЕТРЕ", -
ГОВОРИВ ПІДГОРНИЙ, НА ЩО БАТЬКО
РОЗВОДИВ РУКАМИ, МОВЛЯВ, "ЦЕ Ж ТИ МЕНІ
ПОРАДИВ". ПЕРЕД СМЕРТЮ, В ОСТАННІ ТИЖНІ
ЖИТТЯ, ВІН ЧАСТО ЗГАДУВАВ ПРО ЦЕ. Я БУВ
БІЛЯ НЬОГО В ЛІКАРНІ В ОСТАННІ ДНІ І ВІН,
ВЖЕ БУДУЧИ В МАРЕННІ, ПОВТОРЮВАВ: "**НЕ
ЧІПАЙТЕ МИКИТУ СЕРГІЙОВИЧА**" ».**

Микита Сергійович Хрущов

ОСТАННІ РОКИ ЖИТТЯ

19 ТРАВНЯ 1972 БУВ ЗНЯТИЙ З ПОСАДИ ПЕРШОГО СЕКРЕТАРЯ ЦК КПУ «У ЗВ'ЯЗКУ З ПЕРЕХОДОМ НА ПОСАДУ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ РАДИ МІНІСТРІВ СРСР».

У 1991 РОЦІ ВІН ВІТАВ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ, А В 1993 РОЦІ ВПЕРШЕ ПІСЛЯ ВІДСТАВКИ ЗМІГ ПРИЇХАТИ ДО КИЄВА, ПРО ЩО ДАВНО МРІЯВ І ЩО ЙОМУ БУЛО ЗАБОРОНЕНО ПІСЛЯ УСУНЕННЯ З ПОСАДИ. ВІН ПРИЇХАВ І МАВ ПУБЛІЧНІ ВИСТУПИ, ЯКІ ВИКЛИКАЛИ ВЕЛИКИЙ ІНТЕРЕС. ПОМЕР У МОСКВІ 22 СІЧНЯ 1996 РОКУ, ПЕРЕПОХОВАНИЙ У КИЄВІ НА БАЙКОВОМУ КЛАДОВИЩІ 13 ЧЕРВНЯ 1996.

